

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
sobota.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 151.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 22. DECEMBRA — SATURDAY, DECEMBER, 22, 1923.

LETO (VOL.) IX.

Angleški konservativci v velikem strahu.

BOJE SE, DA BO DELAVSKA VLADA, KI JE ŽE NA VI-DIKU PODRLA DOSEDANJO ANGLEŠKO PRO-SPERITETO. — NOTRANJI POLITIČNI BOJ MED KAPITALISTI IN DELAVCI NEIZ-OGIBEN. — PROTEKTA TARIFNA POSTAVA PROPADLA.

London. — Vodilni konservativci še vedno vodijo močno opozicijo proti laboritom. Njih glasila med njimi največji zagovornik konservativcev "Daily Telegraph" odločno ugovarja, da bi se podelila vlada samo zastopnikom laboritov. Z Veliko Britanijo se lahko zgodi to, kar se je zgodilo z Veliko Rusijo, povdarja list.

"Socialistične vlade se ne obnesejo posebno nikjer," trdi list dalje. Same nepravne poizkušnje, ki je pa ena večja fiaska kot druga.

Dalje prerokujejo konservativni voditelji, da angleški bankirji ne bodo nikdar pustili svojega kapitala za trgovsko razpolago, kakor so ga dosedanjim vladam. Kakor hitro pa ti potegnejo svojo finančno moč iz finančnega polja Velike Britanije, tedaj padejo glavni stebri, ki drže angleško industrijo in trgovino

To se pravi, da laboriti bodo mogli nastopiti s svojo lastno inicijativo, s svojimi lastnimi eksperimenti. Predno pa bi dosegli kak vspeh s svojimi eksperimenti v tem medčasu pa bi morala dežela čez hud ogenj gospodarske preizkušnje. Trgovski in industrijski sistemi se ne sistemizirajo čez noč. Rezultati se pokažejo šele čez leta.

Tako sodijo konservativni elementi o prihodnji vladi laboritov na Angleškem.

Laboriti pa seveda trdijo svojo, da bodo upostavili boljši sistem kakor je današnji itd.

Prvi zadnjih volitvah je bila razpisana na referendum tudi protektna tarifna postava, ki je pa pri glasovanju propadla.

Vsekakor pa, kakor kažejo sedanja znamenja bo med angleškimi bankirji in laboritsko vlado velik prepir. Bankirji so do malega sami konservativci in ti bodo vodili bojkot proti laboritom do skrajnosti. Velika Britanija prihaja v dobo industrijske krize in velike notranje državne revolucije. Dolgo časa se ji je izogibala, a vsi izogibni izhodi so se končali in sedaj je prišla naravnost pred njo in morala bo skozi preizkušnjo, kakor so morale zadnje leta domalega že vse evropske države.

SLEPAR KORETZ SE NAJBREŽE SKRIVA KJE V CHICAGO.

Chicago. — Policija, ki že teden dni pridno zasleduje in po-zveduje za Koretzom je prišla do prepričanja, da je Koretz policijo skoro gotovo potegnili, sam pa se kje v bližini lepo skriva in se smeje zasledovalcem, ki so se proti New Yorku skoro lomili noge.

Major Harry Hamlin je sinoči izjavil, da je bil od zveznih detektivov namigljiv, da se nahaja v nekem ameriškem mestu v krogu, ki ne presega 24 ur vožnje po železnici iz Chicago. Tudi pravi, da bo v prihodnjih dveh dneh najbrže že pod ključem.

Manj ko ima človek denarja, manj ga nadlegujejo njegovi prijatelji.

FRANCIJA NE ODSLOPI OD PORUHRJA DOKLER SE NE PLAČA DOLG.

V Porenju in Poruhrju vladejo francoski oblastniki. — Nova ekonomska komisija prične z delom po novem letu.

Bruselj. — Pri posvetovanju zaveznških zastopnikov so se zastopniki Francije javno izrazili, da ni za misliti, da bi Francija kdaj izpraznila Porenje in Poruhrje, dokler ji Nemčija ne plača reparacijske odškodnine. Zasedeni teritorij je za Francijo edina garancija, ki jo ima v rokah proti Nemčiji.

Francoska ekspertna komisija že precej dobro izčrpa surov material v zasedenem ozemlju. Z vsemi industrijskimi napravami dela, kakor bi bile njena last. Predsednik mešane zaveznške komisije je Francoz M. Tirard. Tudi vsi drugi važnejši uradi so v rokah Francozov. Vse to in zlasti še dejstvo, da so Nemci prenehali s pasivnim odporom in da se delavci vračajo na delo v rudnike in tovarne, daje Francozom priložnost za izčrpanje naravnega blaga v poljubni množini.

Zaveznška ekspertna komisija, katere naloga bo določiti finančno možnost sedanje Nemčije, se bo podala v Nemčijo prve dni v prihodnjem letu, tako govori poročilo iz Pariza.

Po drugih krajih Nemčije se je ljudstvo nekoliko pomirilo in čaka rezultatov nove vlade, ki je pred par tedni nastopila.

ODHOD GRŠKEGA KRALJA JURIIJA.

Atene. — Kralj Jurij je včeraj odpotoval s svojo soprogo kraljico Elizabeto. Ukrcal se je na ladjo, ki ga bo odpeljala v Romunijo. Na pot v pristan, kjer se je ukrcal na ladjo ga je spremlilo le par prijateljev in oddelek vladnega vojaštva obstoječ iz konjenice. Več višjih dam je posetilo kraljevo hišo pred odhodom, da so se tako poslovile od kraljice Elizabete, ki je kakor pripoveduje poročilo s solznimi očmi zapustila kraljevo hišo. Pred odhodom na parnik je bil ganljiv prizor, ko je kralj segal v roke vojakom, ki so ga spremili v pristan do ladje. Vojaki so mu navdušeni klicali: na srečen povratek in na zopetno svidenje.

Uradno vladno glasilo v Atenah je prineslo vest, da je imenovan za regenta za ta čas, dokler se ne določi stalna oblika vlade admiral Coundoriotis.

Pittsburgh, Pa. — V mestu je bilo v tem letu več ljudi poškodovanih in ubitih od avtomobilskih nezgod, kot pri vsej industriji v mestu, tako izjavljajo statistikarji v svojem poročilu. Vse seveda gr̃ na račun ljudske neprevidnosti.

AMERIŠKE VESTI.

Washington. — Mellon je včeraj v svojem poročilu pojasnil kongresu silne izdatke, ako se odobri vojaški bonus. Razume se seveda, da je navedel vse mogoče stvari, samo da bi potlačil želje onih, ki nameravajo začeti boj v kongresu za bonus. Čudno je le to, da se ravno zakladničar Mellon tako strašno boji bonusa! Ali pa morda govori za druge, take bratce kot je sam, ki posedajo milijončke.

Washington. — Državni department je prejel od sovjetske vlade iz Moskve prošnjo, v kateri se izraža želja za priznanje sedanje sovjetske vlade. Vsi v državnem departmentu s Coolidgeom vred so gluhi napram tej noti. Kot je videti, je vsa silna propaganda boljševikov in vse vabljenje ameriških kongresnikov v Rusiji tekom leta brez vspeha. Z ljudmi brez značaja in figa možmi se nihče rad ne družijo!

Boston, Mass. — Prohibicijski pomorski detektivi so pripeljali sinoči v tukajšnji pristan v colninski urad šest jaht, ki so imele na krovu med drugim tovorom tudi več ruma in raznih likerjev. Vse je zaplenil colninski urad in kapitani jaht so pod ključem.

Chicago. — William Kusmon 35 let star je včeraj popoldne padel iz devetega nadstropja iz svojega urada v poslopiju Lasallske postaje. Kusmon je bil na mestu mrtev.

Mobile, Ala. — Okrajni zvezni državni pravdnik Audrey Boyles je obdolžen korupcije. Dolži se ga, da je hotel za gotovi slučaj podkupiti tamkajšnega okrajnega šerifa Holcombha in še nekega drugega državnega uradnika. Prišel bo pred okrajno poroto.

South Bend, Ind. — Iz skladišča konzerviranega sadja ki je last Moore Brothers je bilo včeraj pokradenega silno veliko blaga. Nad 300 škatel konzerviranih molin in več sto drugega sadja so odpeljali neznanzi tatovje.

Raymond, Ill. — Nepoznani zlikovci so ulomili v tukajšnji poštni urad. Razstrelili so oklopno blagajno in pokradli nekako za \$200 poštne znamke. Gotovine se k sreči ni nahajalo v blagajni.

Atlanta, Ga. — Včeraj se je vršilo sodno zaslišanje na Superior sodišču proti Filipu Foxu, ki je obdolžen umora znanega Klanskega advokata Coburna. Fox bo najbrže spoznan krivim, in jutri bo postavljen pred končno poroto, ki ga bo obsodila.

Seattle, Wash. — Mrs. Kathryn Miracle je kandidatinja za bodočega mestnega župana tega mesta. Volitve se bodo vršile prihodnjo spomlad. Mrs. Miracle je docela prepričana, da bo ona županova prihodnjih par let v Seattlu.

Los Angeles, Cal. — Mrs. Helen La Maie je včeraj vložila tožbo na višje sodišče proti svojemu možu, v kateri ga dolži, da jo je hotel prodati neke mu bogatemu črncu iz Juareze v Mehiki za \$500.000.00. Od te svote bi bila ona dobila \$150.000.00. Sodnija bo sedaj prijelaj njenega moža kot trgovca s ženskami.

Brooklyn, N. Y. — Stavbinski statistikarji izjavljajo, da se je v tem mestu zgradilo tekom tega leta več hiš in poslopij, kakor dosedaj še v kakem letu. Za stavbinstvo se je izdalo več kot \$300.000.000.00.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Kratke politične vesti.

Belgrad. — Dr. Hohnjec je apeliral na predsednika skupščine, da naj vpliva na vlado, da se čimprej predloži narodni skupščini zakonski predlog o davčni reformi. — Te dni se je vršil v Subotici kongres bunjevačko-sokačke stranke. Stranka je naredila nov načrt po katerem se bo borila za svoje pravice. — Vlada je podpisala protokol o razmejitvi z Romunijo. — Jugoslavija je poslala Nemčiji noto glede reparacij. V slučaju da Nemčija noti ne ugodi bo Jugoslaviska vlada nastopila proti nemškimi državljanom v Jugoslaviji. — Hrvatska Radičeva stranka prireja po vseh občinah shode. V stranki se bo preorganiziralo politične cilje, na katerih bo stranka šla v boj za hrvatske seljake.

Velik vinski sejem v Krškem.

Krško. — Sejem, ki ga je priredila te dni krška občina za naše vinogradnike je prav sijajno vspel. Kupci so prihitali iz vseh strani iz Ljubljane in cele Gorjske. Prodalo se je do 25 vagonov vina največ po 22 do 24 kron litar. (Op. ured.: 24 kron je komaj 7c ameriškega denarja. Lets go over boys!)

Požar v cerkvi.

Novi Urbas. V tukajšnji protestantovski cerkvi je izbruhnil požar, ko so montirali nove zvonove. Požar je napravil precejšno škodo.

Konec Slovenskega rdečega križa.

Ljubljana. — Slovenski rdeči križ se je razpusil. Sedaj snujejo podobno organizacijo, ki bo nosila ime Crvenoga krsta kraljevske SHS. Ker je že vse drugo srbsko, naj bo še Rdeči križ!

Duhovnik umrl.

Ljubljana. — Na žabjaku št. 12 je umrl umirovljeni župnik g. Karel Čik. Pokojni je precej časa kaplanoval v Radečah pri Zidanem mostu, Hrenovicah, Konečevju, Št. Jerneju in v Višnjih gori. Leta 1904. je postal župnik v Žabnici, kjer je služboval do leta 1920., ko je radi bolehnosti stopil v pokoj. N. v m. p.!

Pašič se pogaja z Radičem.

Zagreb. — Po poročilih zadnjih dni je Pašič poskusil z Radičem nova pogajanja. Posredoval naj bi tajnik velike angleške delavske stranke, pogajal pa naj bi se Radič s poslanikom kraljevine SHS. v Londonu Mihajlom Gavrilovičem. — Ta Pašičeva ponudba za pogajanja z Radičem dokazuje najbolj, da Radičevo delovanje v Londonu ni tako brezuspešno, kakor pišejo naši vladinski hlapeci, in da se v Belgradu Radiča prav pošteno bojijo. Na drugi strani pa dokazuje veliko hinavščino Belgrajčanov, ki v isti sapi, ko ponujajo Radiču spravo, govore o razdelitvi Hrvatske na oblasti.

Stanje papirnatega denarja.

Jugoslaviji se je po izkazu Narodne banke z dne 15. t. m. znižalo za 36 milijonov Din in znaša sedaj 5880 milijonov Din.

Umrli je

v Št. Vidu pri Stični g. Ivan Marincič, posestnik, gostilničar in mesar, star 72 let. Pokojni je bil oče vojnega kurata g. Ignacija Marinciča. Naj v miru počiva!

Nov način prodajanja žganja.

PRODAJALCI ŽGANJA SE POSLUŽUJEJO VSEH NAČINOV, SAMO DA BARANTAJO. — SLUČAJ V DES MOINES POKAZUJE, KAKO JE TRGOVEC PRODAJAL IGRAČKE "PUNČKE," KI SO BILE VOTLE IN NAPOLNJENE S ŽGANJEM.

Des Moines, Ia. — Tribuna poroča, kako se je v tem mestu te dni kršila prohibicija. Vsi moški so na enkrat postali neumni za takozvane "kewpie dolls," punčke ali otroške igračke. Vsa moški je te dni katero kupil. Prej se za take igračke še nihče zmenil ni, a kar na enkrat so vsi noreli in kar cela vrsta čakalcev je stala po cele dneve pred neko trgovino in vsak je prinesel ven malo "kewpie dolls." Ta nenavadna živahnost med tamošnjimi možmi za temi igračkami je končno obrnila pozornost policije, ki je izvedla preiskavo. In kaj so našli? V lepih "kewpie dollah" je bil "pint" žitnega žganja. Javno se žganje prodajati ne sme, zato so si omislili novo kamoflažo, v katero so skrivali "pinte" in tako lepo delali dobro kupčijo — seveda dokler je šla.

Moški v Des Moines bodo sedaj pa imeli "kewpie dollce" za lep spomin, kdaj so z njimi takratkega kupovali. Ubogi Jakec, kako te svet preganja!

SV. OČE PROSI POMOČI ZA NEMŠKE REVEŽE.

Washington. — Apostolski delegat nadškof Peter Fumasoni-Biondi je prejel iz Vatikana od sv. Očeta prošnjo, s katero prosi ameriške katoličane milodarov za nemške reveže. V Nemčiji bo to zimo silna stiska, da se revežem vsaj nekoliko odpomore, se bo v ta namen pobiralo milodar med katoličani. Tako je katoliška cerkev vedno prva pri vsakem dobrotelju. Prosveta, ki zabavljaš čez duhovnike registriraj to novico.

POZOR!

Ker bo prihodnji torek, dne 25. decembra dan Rojstva Gospodovega božični dan, zato na ta dan naš list ne bo izšel. Prihodnja številka Edinosti izide zopet v četrtek dne 27. decembra. To-liko v blagohotno vpoštevanje cenjenim naročnikom.

Denarne pošiljatve

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene točno in brez vsakega odbitka. Prejemnik dobi denar na svoj dom ali na svojo domačo pošto. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

SKUPNO S POŠTININO:

500 — Din.	\$ 6.45	100 — Lir.	\$ 5.10
1000 — Din.	\$ 12.55	200 — Lir.	\$ 9.85
2500 — Din.	\$ 31.25	500 — Lir.	\$ 23.75
5000 — Din.	\$ 62.00	1000 — Lir.	\$ 46.25
10.000 — Din.	\$ 123.00		

Pri pošiljstvih nad Din. 10.000 in nad 2000 lir se po možnosti dovoljuje še poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Pri brzojavnih pošiljstvih pridejo k navedenim cenam še stroški za brzojav. Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo in sicer po pošti kakor tudi brzojavno.

Za potovanje v stari kraj, kakor tudi od tam sem, Vam vse potrebno oskrbi najbolje naša banka.

Vse pošiljatve naslovite na:

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Češark

70 — 9th Avenue,

New York, City.

Ameriška Slovenka.

Canonsburg, Pa.

Cenjeni naročniki lista Edinosti! To pot prihajam kot naročnica in prijateljica lista Edinosti pred vse naročnike zlasti pa pred vse naročnike tega lista s posebnim apelom, da naj se še te dni, ki so določeni za agitacijo za nove naročnike vsakdo potruditi v svoji moči za list Edinost. Potreba je velika, da se katoliški tisk kar najbolj mogoče razširi. Vsakdo je poklican izmed nas da nekaj stori za ta lep list. Pred vsem si moramo zapomniti to, da če ne bomo katoličanje širili katoliškega tiska kdo ga bo? Ali mislite da ga bodo brezverci, ki so naši sovražniki? In list, ki nas brani in se za naše prepričanje izpostavlja v boj vendar zasluži vse naše pomoči.

V nasprotnem taboru vse dela, kaj bomo mi pa vedno samo gledali? Ali ne bomo tudi mi malo žrtvovali, vsaj par priporočljivih besedi svojim prijateljem in znanecem, da se naroči na list Edinost.

Zato pojdmote dne dni še vsi na delo tudi v sosedne naselbine in oborožimo vsako naselbino s katoliškim časopisjem!

Pojdmote vsi na delo in ne kazimo samo na druge, na druge kazati in jim ukazovati sam pa nič storiti ni lepo. Delaj sam pa tudi druge opominjaj. Malo ljudi malo stori, veliko ljudi pa veliko. Izgovarjanje nimamo časa ne drži. Par uri ima v takem času vsakdo čas. Za dobro stvar si moramo vendar čas vzeti. Ne reci ne morem imam veliko dela, ampak na delo se podaj, kaj pa če pride bolezen, tedaj boš pa imel čas ležati na bolniški postelji, morda celo več mesecev.

Zapomnimo si katoličanje, da smo pred Bogom dolžni delati za katoliški tisk, ki brani našo sveto vero pred sovražniki. Zato pa delajmo tudi za istega, ako smo katoličanje. Kdor se izgovarja ta že ni stoprocentni naš somišljenik in katoličan. Ta mesec kliče nas Bog, zato je naša dolžnost da gremo vsi na delo za novimi naročniki po vseh naselbinah.

Ako imamo v svoji naselbini že dobro razširjeno katoliško časopisje, pojdmote pa še v druge bližnje in ga še tam razširimo. Pri nas v Canonsburgu

je tako razširjeno, da je jako težko najti hišo, kjer bi že katoliški list ne bil. Ako je pa katera jo bom jaz poiskala ta mesec, tako, da bo v naši naselbini v sleherno hišo prišel katoliški list. Kajti naši Slovenci v Canonsburgu so tako dobri in zavedni, da so že celo za vrgled drugim narodom tukaj. Oni ne trpe med seboj nič slabega, kar je bilo slabo je vse prešlo. Zato vsa čast našim Canonsburčanom. Zadnje čase se je priselilo veliko rojakov k nam, ki so vsi zavedni. Tudi ti imajo že vsi katoliške liste. Zato Bog živi vse skupaj! Vsem vesele praznike in srečno Novo leto 1924!

Mary Bevc.

Barberton, Ohio.

Iz Barbertona imamo zopet nekaj za poročati v javnost. Na starega leta večer bodo dekleta priredile igro "Botra Nerga" e-nodejanko. Mogoče nas bodo iznenadile še s kako pesmico. Ženske pa bomo skrbele, da ne bodo ljudje lačni ne žejni.

Dobiček od te zabave bo ves za korist cerkve. Zato pa na starega leta vsi v dvorano k igri in zabavi. Po igri pa bo ples.

Od Božiča naprej bodo odrasla dekleta pela v cerkvi. Petje poučuje Miss Mary Možek.

Članicam altarnega društva se nanašajo, da vse, ki bodo prišle k polnočni sv. maši na božični večer, naj se vsede v ta prve klopi na ženski strani. Članic v altarnem društvu je nekaj nad 35. Za Božič smo kupile krasen karpent za pred altar, bo kras cerkvi, nam pa v ponos. Plačevala ga bomo na mesec s tisto članarino, kolikor jo plačujemo. Katera ženska hoče še pristopiti se lahko zgleda pri tajnici Mrs. Mary Škerl 223 Moore Str., ali pa pri predsednici Mrs. Elizabeth Gerbec 174 Chisnell street.

Ženski korner v sobotni številki je čezdalej bolj zanimiv, komaj čakam vsake številke. Ampak Mrs. Mary Bevc, da vaš zarentan korner kmalu ponuca, nas prav zanima, kako in kaj bo še.

Od vseh strani pošiljajo na uredništvo nove naročnike samo od nas ni nič, smo busy vsepovsod. Po praznikih se bomo podali pa pri nas na agitacijo potem pa look out druge naselbine. Tudi pri nas mora v vsako slovensko hišo ta list!

Se enkrat se vabi vse občinstvo, da se udeleži omenjene igre in zabave na 31. decembra.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem naročnikom Edinosti.

Jennie Okolish.

Milwaukee, Wis.

Grdo je nas milwaucanke osramotila naša Mica. Vendar, upamo, da ljudje drugod vpoštevajo to, da je med vsako pšenico namešane kaj škodljive ljujke.

Te dni sem se podala nabirati nove naročnike. Dobila sem tri nove in to naj bo dokaz, da nisimo vse glih v Milwaukee. Pa bom še poizkusila katerega doseči med prazniki. Nagrado sem tudi prejela takoj z obratno pošto. Lep pozlačen Fountain pen je res lep in mi bo kot prijeten spomin za delo, ki sem ga storila za vaš lep katoliški list Edinost.

Druga novega pri nas sedaj ni. Delavske razmere so za spoznanje slabje kot so bile poleti, to je da ni toliko dela za navadne delavce kakor ga je bilo poleti. Vendar veliko brezposelnih tudi ni.

Pozdravljam vse rojake širom Amerike listu Edinosti pa želimo, za božične praznike vsaj en tisoč novih naročnikov.

Pozdrav

Milwaucanka.

NOVI ZASTOPNIKI:

Springfield, Ill., Rev. Martin M. Kozar.

Lorain, O. Miss Mamie Perušek.

Ahmeek, Mich. Josephine Hribljan.

Frontenac, Kans. Joseph Zore.

Detroit, Mich. Mrs. Frances Plautz.

La Salle, Ill., Joe Lesjak, Annie Ovnik.

Leadville, Colo. Rev. J. Miklavčič.

Rock Springs, Wyo., Rev. A. Schiffer.

Vsem novim zastopnikom, ki so se pridružili armadi agitatorjev za katoliški list, najiskrenej-

IZ SLOV. NASELBIN. (Nadaljevanje s 2. strani.) Jam ga svojem starem prostoru, to je na Rothburiškem routu števil. 1.

R. Snidar.

Chicago, Ill.

Ker že dolgo nisem videl novice o obrtniških in gospodarskih razmerah, hočem dati peresu malo priložnosti in opisati, kako se Slovenci v Chicago gibljejo. Pri gospodarskih razmerah igra v naši naselbini najodločilnejšo ulogo naše hranilno in posojilno društvo "Slovenski Dom." Radi tega vam hočem bolj obširno orisati pomen in poslovanje tega prekristnega podjetja.

Staybinsko društvo Slovenski Dom obstoja povečini iz priprostitih delavskih moči in je v pravem pomenu besede ustanova slovenskih delavcev v Chicago, kateri hranijo svoj težko prisluženi denar na večjih obrestih, kot bi jih dobili od katere koli sržavne banke.

Delničar (ka) postane lahko vsak (ka) keđor si kupi najmanj eno delnico. Delnice so različne. Clas A. so po 25c. Clas B. po 12 in pol centa. Clas C. se plača \$75.00 skupno svoto ali več. Delnice clas A. dozoriyo v šestih letih in 4 mesece. Clas B. dozoriyo v 12 letih. Clas C. pa v petih letih ali prej.

Premoženje društva oziroma delničarjev je narastlo že nad \$300,000.00 in posluje pod stroгим državnim nadzorstvom.

Denar se posojuje na posestva prvi mortgage po 6 odstot obresti.

Dragi čitatelj (ica), ako še nisi član (ica) stavbinskega društva "Slovenski Dom" pridi v sredo dne 2. januarja v cerkevno dvorano na 22nd Place in Lincoln Street. Omenjeni dan 2. januarja bo izdana nova ali 61 serija delnic. Tukaj se ti nudi lepa prilika, pristopiti v to prekristno podjetje in tako pričeti hraniti za stara leta. Za bolj podrobna pojasnila se obrnite na dr. tajnika Jos. Zupančiča 1824

še čestitamo in jih prisrčno pozdravljamo. Prosijo se rojaki še po drugih naselbinah, kjer še ni našega zastopstva, da se kdo prijavi. Za vse pojasnila pišite na upravništvo lista.

Uprava Edinosti.

West 22nd Place.

Vsem delničarjem s tem dopisom še posebej naznanjam, da ker letos pade Božič na torek, bo vsled tega društvena seja naslednji dan dne 26. decembra v sredo večer na navadnih prostorih. Prav tako pade tudi Novo leto na torek, zato bo tudi ta seja naslednji dan dne 2. januarja v sredo večer. Delničarji naj ne pozabijo na to naznanilo. Želeč vam vsem delničarjem (kam) vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Član dr. odbora

Veliko ljudi živi v revščini, kar bi jim ne bilo treba samo zato, da umrjejo bogati.

ŠIRITE LIST EDINOST

ŽELIM DOBITI

dva stanovalca moža in ženo. Stanovanje (rent) brezplačno, ako bi najemniki hoteli streči očetu, ki so bolni. Kateri bi hotel to sprejeti naj se zgleda pri

NICK ŠIMEC,
2056 — West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

KAMPANJA ZA NOVE NAROČNIKE.

List Edinost začne s 1. januarjem 1924. izhajati redno po štirikrat na teden. Sedanjim trem izdajam smo se namenili dodati posebno nedeljsko številko. Težko smo se odločili, ker smo se komaj pririnjili, da se list zdržuje in to bolj revno pri trikratni izdaji. Toda neprestane prošnje naših dragih naročnikov, prijateljev in dobrotnikov ne moremo prezreti. Ti so se lista tako navadili, da bi ga najrajše čitali vsak dan, ko bi le bilo to mogoče. Zato smo se pri vsej svoji skromnosti odločili povečati izdajanje našega lista za eno izdajo na teden. List bo izhajal drugo leto štirikrat na teden.

Toda povedati pa moramo vsem cenjenim naročnikom in prijateljem lista, da za štirikratno izdajanje na teden potrebuje list več naročnikov, kakor jih ima sedaj. Zato se mi tem potom obračamo z obratno prošnjo na vse cenjene naročnike, prijatelje in naše dobrotnike, da ta mesec pridno agitirajo za list Edinost. Pridobivajte mu novih naročnikov, da bo list mogoče vzdržati pri štirikratni izdaji na teden.

Mi nudimo ta mesec posebno priložnost vsem, ki si hočejo na list naročiti s tem, da damo list Edinost za celo prihodnje leto, kdor si ga naroči tekom meseca decembra za staro ceno \$3.00.

Po navem letu bo list stal \$4.00 na leto in za stari kraj \$4.75. Torej kdor si naroči list v tem mesecu si s tem prihrani cel dolar pri naročnini. To je izvanredna prilika za vse, ki si hočejo naročiti list za prihodnje leto.

Za marljive agitatorje, za katere smatramo ta mesec vsakega, ki se hoče potruditi za naš list in mu pridobiti kakega novega naročnika, smo določili posebno nagrado. — Vsakdo, ki nam pošlje tekom tega meseca enega novega naročnika, bo prejel od nas za spomin na to kampanjo za naš list krasen, lepo poniklan takoimenovani "VENUS" SVINČNIK, ki je lep in zelo pripraven za vsakogar. To bo nekaj spomin, ki bo Vas spominjal, kdaj ste agitirali za naš list.

Ta svinčnik dobi vsakdo za enega letoletnega novega naročnika.

Za one, ki bodo nam poslali tri nove letoletne naročnike smo poskrbeli posebno nagrado, lep "FOUNTAIN PEN", ki je prvovrstno pero in stane vsepovsod \$3.00. Ta pero bo Vas spominjal na agitacijo, ki ste jo vršili za katoliški list Edinost.

Ta "Fountain Pen" dobi vsakdo, ki nam pošlje tri letoletne nove naročnike.

Vsak naš naročnik, prijatelj in dobrotnik je proščen, da stori ta mesec nekaj za svoj list Edinost. Vsakdo izmed naših naročnikov naj nosi spominek, če že ne "Fountain Pena," pa vsaj lep spominski svinčnik na svojih prsih. Za ženske in dekleta imamo "Fountain pene" posebne vrste, ki se nosijo na lepi verižici.

Vi dajte listu Edinosti nove naročnike za božično darilo, mi pa bomo Vam dali lep spominek zato, kot božično darilo.

Rojaki vsi od prvega do zadnjega na noge za katoliški list Edinost!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

VSEM MOJIM CENJENIM ODJEMALCEM!

1439 W. 18th St.
Chicago, Ill.

Izdelujem najboljše in najlepše slike. — Zlasti se priporoča za družinske in ženitovanjske slike. — Vsako delo jamčeno, da obdrži svojo trajnost.

SVOJ POKLIC VRŠI S 30-LETNO IZKUŠNJO!

BOŽIČNA ŠTEVILKA

našega lista je že vsa pošla. Ljudje pa še vedno silno poprašujejo po njej. Če bi kateri izmed naročnikov, ki jo je že prečital in shranil hotel vrniti, da bi se tako vstreglo onim, ki prosijo za njo, bi zelo ustregel upravništvu in prosilcem!

DRUŽINSKA PRATIKA.

za prestopno leto 1924. cena 15c., se dobi v zalogi knjigarne, "EDINOST", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Tel.: Roosevelt 8221.

L. STRITAR

2018 W. 21st Place
Dovaža premog — drva — prevažna pohištvo in vse kar spada v to stroko.

Vsem se najtopleje priporoča! Pokličite ga po telefonu!

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ JA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboliše delo, najnižie cene

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

MATAJEV MATIJA

VESELA NOVELA.

Spisal

RADO MURNIK.

"Pa se ti niso nič hlače tresle?" mu je Matajev Matija zopet prestrigel besedo s plašnimi pogledi.

"Nič, prav nič, še manj, kakor zdajle! Zgaga me peci vse žive dhi do smrtne ure — Bog mi daj kakšno srečno! — če ni res! Na vse pretege je poizkušal dušogubec gadni, da bi me prestrašil in izvabil — iz varnega risa. Jaz pa le nisem odnehal in on ni smel preko risa, ki sem ga bil naredil tako dobro. Uganjal je pa že take, da me je zdaj kuhala vročina, zdaj spet tresla mrzlica! Matija, ti bi bil kar iz kože skočil, kaj? No — dosle sem opravil vse dobro. In lej hudirja, ravno proti koncu sem naredil nekaj takega, kar ni bilo prav! Molil sem očenaš in se zmotil iz navade, pa sem rekel: Amen! To je bilo napak."

"Ojej!" je vzdihnil sočutno Matajev Matija z bridko nagubananim obrazom.

"Potem pa ni bilo nič!" je jezno zaropotal Hudopisk. Srdito je pihal zrak iz ugasle čedre in pisano pogledaval izpod jakih obrvi.

"Nič? Zavoljo ene besedice?" je žaloval Mataj in majal težko ruso glavo od rame do rame.

"Nič, nič," je žalostno odkimal berač. "Drugace pa bi mi morala hudoba dati denarja, kolikor bi ga mogel nesti!"

"Ojej! Škoda!"

Mataja je trla odkritosrčna žalost. Uprl je nizko čelo v močno dlan in klavrno sta se mu povsila ustna kota.

Hudopisk je skomizgnil z ramo in si zopet zapalil vivček; gost dim je vlekel iz njega, da je sedel v oblakih kakor grški bog.

"Zdaj bi pa jaz rad povedal tebi nekaj drugega," je zasukal pogovor Mataj, ki mu je vino razgrela glavo in otajalo jezik. "Zvedeti pa ne sme živa duša nič!"

"Le meni zaupaj, Matija!" se je oglašil berač iz megle. "Saj nisem nobena stara baba!"

"Lej, ženil bi se rad, Andraž!" je šepnik Matajev Matija in sramežljivo upiral pogled v čašo.

"Vem, pravil si mi že nekaj takega. Lepo je to. Le oženi se, le, Matija, saj bi se jaz tudi, pa sem že prestar."

"Tole Anko bi rad, mlinarjevo, saj veš, Andražek. Kaj bi dolgo izbiral? Kdor dolgo izbira, pobere ostanek!"

"Pametna je ta. Pohvalil sem te dekliču, kakor sem ti obljubil. Kaj pa ti? Ali si ji že kaj sprožil govoricu, da bi jo vzela?"

"Hm, malo sem ji že dal po strani vedeti, kako in kaj. Govoril sem ji tako sladko, he he, kakor bi lizal sam med."

"Kaj je pa rekla ona?" je počasi, važno vprašal Hudopisk in resno zrl v tovariša.

"Dejala ni ne tako ne tako," je odgovarjal Matija uvezan. ne da bi dvignil oči. "Smejala se je, he he!"

"To je dobro znamenje, Matija!" ga je izpodbujal prosjak. "Toda kmalu moraš kaj uganiti, kmalu, da ti je ne prevzame kdo drug! Kar pečo nosi, se vse preprosi. Le glej, da ne prideš prepozno!"

"Prav rad jo imam in menda ona mene tudi, saj včasih me pogleda tako milo, da se mi srce taja kakor maslo na solncu," se je radoval Matija, domnevaje si, da je povedal Bog ve kaj lepega. "Počasi ji že dopovem vse, taka reč ni kar tako nanaglo. Kdor lovi ptičke, ne sme mahati z gorjačo, he he!"

"Stari mlinar ima dokaj denarja, če ljudje prav vedo," je pripomnil Hudopisk iskreno in iztrkaval pepel iz čedre. "Todle okrog je vse njegovo. Anki bo uganjena lepa dota. Le nikar je ne pusti znehar! In še prav zala dečla je!"

"Pa močna kakor ajdovska deklica!" je dodal Matija zado

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEK! očilu točno in ceno

Slovenska Laundrija v Chicago.

Slovenskim družinam v naselbini naznanjam, da obratujem lastno pralnico, kjer peremo vsakovrstno perilo. — Delo dobro in za vsakogar zadovoljivo. — Kadarkoli imate kako perilo za pranje pokličite nas po telefonu, da pridemo po perilo na Vaš dom. Perilo Vam pripeljemo, ko ga operemo zopet nazaj na Vaš dom.

Kadarkoli imate kako perilo ne pozabite na lastno slovensko pralnico!

Park View Wet Wash Laundry Co.

ŠTEFAN HORVATH, lastnik.

1501 — So. California Ave. Tel.: Rockwell 1230.

voljno, dočim je mašil Hudopisk zopet tobaka v pipo.

"Hvalil sem te dekletu, kar sem te največ mogel," je ponavljal prosjak. "Saj veš, da te imam rajši kakor vso svojo rodino z birmanskim botrom vred!"

"Da bi le tudi jaz imel kaj več denarja in sveta, oh!" je vzdihnil Matija tako globoko, da je ugasil obe žveplenke Hudopisku, prižigajočemu tobak.

"Veš kaj?" je dejal Andraž tiše in nažigal iznova.

Matija je položil svoji velikanski roki predse in pokrnil dobršen del mize z njima. Nagnil je svojo debelo glavo bliže k beraču in buljil zvedavo vanj.

"Pojdi v ris, Matija!" mu je svetoval Hudopisk tiho, s tajinstvenim glasom in svečano vzdignil pipico nad svoje teme.

Mataj je zazijal ves presenečen in debelo gledal mirno sedečega Hudopiska.

"V ris?" je viknil na glas.

"Nikar no ne vpij tako!" ga je posvaril berač. "Ali je treba, da zve kdo drug, kar se meniva med sabo? Ali je treba, da bi te raznašale vaške ropotulje?"

Mataj se je urno prijel za preglasna usta.

"V ris pojdi po denarja, v ris!" ga je bodril Andraž. "Priprave ti poskrbim vse jaz. Le poizkusi in pojdi, Matija! Jutri je kresni večer, lej, kakor nalašč!"

"Ti si šel pa na Sveti večer," je ugovarjal Mataj.

"Vseeno je, Matija! Sveti večer pa tudi kresni večer — oba imata čudno moč, ko je najdaljši dan in najkrajša noč ali pa narobe! Pojdeš?"

"Čakaj no, da se mi ugrije misel!" je omahoval Matija in se potipal za nos.

"Ti si lepa mevža!" se je hudoval berač. "Jaz, tvoj prijatelj, ti svetujem, pojdi! Nocoj pojdem s tabo — ne mudi se mi nikamor — prenočim pri tebi, jutri pa ti preskrbim vse potrebno, črnega mačka, kost in leskovke. Le premisli si! Denarja dobiš kakor črepinj! Zdaj pa še pijva! Dobra primaka je to, kaj, Matijec? Le dajva ga, do dna! Kaj pa, ko bi še enega? Par dvojač že še moreš utrpjeti, ne? Jaz imam pa en sam grošek. Obrni ga stokrat narobe in nalice — grošek je grošek. Ti pa imaš cvenka dovolj. Ne bodi tak žulec, in nikari se ne udeleži drugega naglavnega greha! He, mlinar, Mlinar!"

"Že grem!" se je oglašil Zagorjan zunaj.

"Očka, kje imate pa Anko?" ga je vprašal Mataj, ko je tožljivi možek primotovilil k mizi.

"Večerjo kuha," je pokašljeval mlinar.

"Ali je vaše vino že na potočkih?" se je oglašil nezmerni berač.

"O, še ne!" se je trudno nasmehnil starec.

"Le vina sem, da bova boljše volje!" je kričal Hudopisk in postavljal svoj kozarec že precej trdo na mizo. "Najpametnejše je, če človek spravi denar med ljudi. Oh, Matijec, danes je zame pustna nedelja!"

Zagorjan je odnesel prazna krožnika in šel zopet po vina.

"Le veseliva se, Matija, da nama ne bo predolgčas!" je vikal Andraž. "Oj ti ljubi Matija, ti dobra duša, ki danes daješ za kapljico božjo, le tako stori, kakor sem ti svetoval, pa ti bo hodilo vse prav! Živel boš tako veselo kakor jazbec v turščici! Mlinarju se pa že toži, komaj še gleda dedec. Tiho! Je že tukaj!"

Mlinar-krčmar je postregel gostoma; sedel je k peči in krehal.

ROJAKI V FOREST CITY IN OKOLICI

Se priporočamo pri nakupu razne železnine in kuhinjsko pohištvo, pri nas dobite vsakovrstne barve in varniše in drugo orodje, ki se potrebuje pri barvanju, razne kotle in drugo posodo za kuho, vsakovrstno orodje za rokodelce. Imamo največje zalogo te vrste v mestu. Prodajamo po najnižjih cenah, ki je mogoče. Delamo tudi vsakovrstno plumbersko in kleparsko delo.

Priporočamo se za obilen obisk.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železnilo

527 — Main Str. Forest City, Pa.

Kaj boš dala prijateljici za božične praznike?

Hm, težko je uganiti kaj ne. Ampak z nobeno stvarjo se ji ne boš prikupila bolj, kakor če ji podariš krasno KNJIGO

Slovenska kuharica

ki je najboljša knjiga te vrste. Vsebuje 670 strani in okoli sto slik, ki kažejo razne priprave v kuhanju. Kupite jo za svojo prijateljico stane samo \$4.00. Pišite še danes po njo, da jo dobite predno zaloga poide.

KNJIGARNA EDINOST

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

PO ZAPADU.

Rev. John Miklavčič.
(Dalje.)

Ob 4. uri popoldne smo se privozili v Pueblo na B cesto in smo se ustavili pred slovenskim župniščem. Potrkali smo in prišli so nam odpret oče Ciril Zupan, častljivi mož z belo brado. Jaz sem gospoda prosil, da bi smel stanovati v župnišču, ker nameravam ostati več dni v Pueblo. Oče Ciril so radi to dovolili in tako sem ostal tamkaj. Drugi dan po maši sem šel po onih cestah, kjer Slovenci stanujejo. Ustavil sem se pred eno hišo, kjer so ženske govorile slovensko in tako sem se seznanil z nekaterimi. Pirčev oče so mi dali večjega fanta z menoj in sva obiskala vse slovenske družine v dolini okrog cerkve Matere Božje.

Marsikateri čitatelj bo rekel, kaj pa hodi po slovenskih župnijah in obiskuje Slovence, kaj njemu mar, kje so Slovenci. No, nato odgovorim: prvič so mi dali Oče Ciril pravico, drugič sem pa zato obiskal Slovence, da bi nabral kaj denarja za našo novo cerkev.

Ko sva z Pirčevim fantom obiskala v dolini naše rojake, podala sva se na Bessmer. Večina slovenskih rojakov stanuje ondi. Leta 1921. je bila v Pueblo velika povodenj, ki je ravno tam najbolj divjala voda, kjer so imeli Slovenci svoje hiše. Na stotine hiš jim je voda podrla ali pa tudi odnesla. Ker pa še vedno ni sigurno, bodo li vodo zastavili, da bi se taka strašna nesreča več ne ponovila, zato so se Slovenci začeli naseljevati na hribu Bessmer. Lahko rečem, da je ondi že polovico Slovencev župnijske Matere Božje. Napravili so si prav lične hiše, zasadiли lepe vrtove okrog hiš in si naredili kar moč udobno. Bessmer to je obširna skupina različnih delov mesta in parkov. Krasno je tu! Oče Ciril so pa tem naseljenim Slovincem šli na roke in so kupili od neke tvrdke lep prostoren park z hišami in hišicami. Napravili so kapelo Matere Božje in tako nekam ustanovili podružno faro. V tej kapeli mašujejo vsaki dan in se

vrši služba Božja kakor v naši cerkvi. Jaz sem parkrat ondi maševal in se mi je jako dopadlo in še precej Besmerčanov je bilo pri maši. Obiskal sem v teku mojega bivanja večina vseh slovenske družine tam gori. Ker imam jaz rad otroke so zadnja dva dni otroci z menoj hodili in mi kazali slovenske hiše. Ko sem pršel iz hiše, so me vsakikrat prašali: no si kaj dobil. Nekaj časa sem pa porabil, da sem si mesto do dobra ogledal in tako je prišla nedelja. V soboto in nedeljo sem nekoliko spovedoval. Gospod P. Inocent so me prosili, da bi imel službo Božjo ob 10. Jaz sem rad ustregel. Omeniti moram, da so katoliške cerkve slovenska, italijanska in slovaška skoro kar skupaj. Imel sem v nedeljo dosti časa, zato sem opazoval Italijane, ko so šli v svojo cerkev. V mestu ni dosti Italijanov, pač pa v okolici in po farmah. K maši so se vozili z farmerskimi vozovi in kakor sem videl, je morala biti cerkev precej polna. So pa tudi gospodje izvrstni, sta namreč dva pstra jezuita.

V slovaški cerkvi je bila ta dan velika parada bila je namreč ob 10. nova maša.

Nadalje po maši ob 10. sem tudi jaz šel malo pogledat, kako se imajo Slovaki ob novi maši. Cerkev je bila polna vernikov, pri oltarju pa tudi dosti duhovnikov — benediktincev. V Pueblo namreč imajo benediktinci veliko svojo naselbino in upravljajo že tudi nekaj far. Benediktinci so duhovniki, ki živijo po pravilih sv. Benedikta. Ločijo se od nas navadnih duhovnikov, da imajo namreč odspredaj in zadaj neke vrste škapulir, pa ne majhen, kot ga mi nosimo na vratu, ampak je dolg kot talar in precej širok.

Zvečer je bil v slovaški hali banket na čast novomašniku in gostom. Tako smo ono nedeljo lepo preživeli in marsikaj zabavnega je bilo.

(Dalje sledi.)

Molčečnost je zlata vredna, vendar kljub temu je ženske ne vpoštevajo kot take.

KAKŠNA PRAVILA IMA VAŠE DRUŠTVO?

Takšne kaj ne, kakršne ste na letni seji sprejeli!

KAM JIH BOSTE DALI PA TISKATI?

Ste že tudi to odločili?

AKO ŠE NISTE, tedaj pišite nam po ceno.

NAŠA TISKARNA

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvaških društev smo zadovoljili in kaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašate. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je vspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditev spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.